

מסכת כלים

פרק יז

א. כל כלי בעלי בתים, שעורן ברמזים. רבי אליעזר אומר, במה שהן. קפות הגנבים, שעורן באגדות של ירק. של בעלי בתים, בתבן. של פלגין, בגבכה. רבי יהושע אומר, כלן ברמזים:

ב. החמת, שעורה בפקעיות של שתי. אם אינה מקבלת של שתי, אף על פי שמקבלת של ערב, טמאה. בית קערות שאינו מקבל קערות, אף על פי שמקבל את התמחויין, טמא. בית הרעי שאינו מקבל משקין, אף על פי שמקבל את הרעי, טמא. רבן גמליאל מטהר, מפני שאין מקימין אותו:

ג. הסליון של פת, שעורן בכפרות של פת. אפיפירות שעשה להן קנים מלמטון למעלה לחזיק, טהורה. עשה לה גפים כל שהן, טמאה. רבי שמעון אומר, אם אינה יכולה להנצל בגפים, טהורה:

ד. הרמזים שאמרו, שלשה, אחוזין זה בזה. רבן שמעון בן גמליאל אומר, בנפה ובכברה, כדי שיטל ויהלך, ובקפה, כדי

שִׁיפִשִׁיל לְאַחֲרָיו. וְשָׁאָר כָּל הַכֵּלִים שָׁאִינָן יְכוּלִין לְקַבֵּל רְמוּנִים,
כְּגוֹן הָרִבֵּעַ, וְחֲצֵי הָרִבֵּעַ, הַקְּנוּנִים הַקְּטַנִּים, שְׁעוּרֵן בֶּרֶכּוֹ, דְּבָרֵי רַבִּי
מֵאִיר. רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר, בְּזִיתִים. נִפְרָצוּ, שְׁעוּרֵן בְּזִיתִים. נִגְמָמוּ,
שְׁעוּרֵן בְּמָה שֶׁהוּ:

ה. הַרְמוֹן שָׁאֲמָרוּ, לֹא קָטָן וְלֹא גָדוֹל אֲלֵא בִּינוּנִי. וְלָמָּה הִזְכְּרוּ
רְמוּנֵי בָדָאן, שֶׁיְהִי מְקוֹדֵשִׁין כָּל שָׁהוּ, דְּבָרֵי רַבִּי מֵאִיר. רַבִּי יוֹחָנָן בֶּן
נוּרִי אוֹמֵר, לְשַׁעַר בָּהֶן אֵת הַכֵּלִים. רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר, לָכֹף וּלְכֹף
הִזְכְּרוּ, לְשַׁעַר בָּהֶן אֵת הַכֵּלִים, וְיִהְיֶה מְקוֹדֵשִׁין כָּל שָׁהוּ. אָמַר רַבִּי
יוֹסִי, לֹא הִזְכְּרוּ רְמוּנֵי בָדָאן וְחֲצִירֵי גִבֵּעַ, אֲלֵא שֶׁיְהִי מִתְעַשְׂרִין
וְדַאי בְּכָל מְקוֹם:

ו. כְּבִיצָה שָׁאֲמָרוּ, לֹא גְדוֹלָה וְלֹא קְטַנָּה אֲלֵא בִּינוּנִית. רַבִּי יְהוּדָה
אוֹמֵר, מִבִּיא גְדוֹלָה שְׁבַגְדוּלוֹת וְקְטַנָּה שְׁבַקְטַנּוֹת, וְנוֹתֵן לְתוֹךְ הַמִּים,
וְחוֹלֵק אֵת הַמִּים. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, וְכִי מִי מוֹדִיעֵנִי אֵיזוֹהִי גְדוֹלָה
וְאֵיזוֹהִי קְטַנָּה, אֲלֵא הַכֹּל לְפִי דַעְתּוֹ שֶׁל רוּאָה:

ז. כְּגִרּוּגְרָת שָׁאֲמָרוּ, לֹא גְדוֹלָה וְלֹא קְטַנָּה אֲלֵא בִּינוּנִית. רַבִּי
יְהוּדָה אוֹמֵר, הַגְּדוֹלָה שְׁבַאֲרִץ יִשְׂרָאֵל הִיא הַבִּינוּנִית שְׁבַמְדִּינוֹת:

ח. כְּזִית שָׁאֲמָרוּ, לֹא גְדוֹל וְלֹא קָטָן אֲלֵא בִּינוּנִי, זֶה אֲגוּרִי. כְּשַׁעֲרָה
שָׁאֲמָרוּ, לֹא גְדוֹלָה וְלֹא קְטַנָּה אֲלֵא בִּינוּנִית, זֶה מְדַבְּרִית. כְּעֶדְשָׁה

נְשָׂאֲמָרוּ, לֹא גְדוּלָה וְלֹא קִטְנָה אֵלָא בִּינוּנִית, זֶו מְצָרִית. כָּל
הַמְטִילְטִלִין מְבִיאִין אֶת הַטְמָאָה בְּעֵבִי הַמְרִידֶע, לֹא גְדוּל וְלֹא קִטָּן
אֵלָא בִּינוּנִי. אֵיזָה הוּא בִּינוּנִי, כָּל שֶׁהִקְפּוּ טַפַּח:

ט. הָאֲמָה נְשָׂאֲמָרוּ, בְּאֲמָה הַבִּינוּנִית. וְנִשְׁתִּי אֲמוֹת הָיָה בְּשׁוּשָׁן
הַבִּירָה, אַחַת עַל קֶרֶן מְזֻרְחִית צְפוּנִית וְאַחַת עַל קֶרֶן מְזֻרְחִית
דְּרוּמִית. שֶׁעַל קֶרֶן מְזֻרְחִית צְפוּנִית הָיְתָה יְתֵרָה עַל שֶׁל מִשָּׁה חֲצִי
אַצְבָּע. שֶׁעַל קֶרֶן מְזֻרְחִית דְּרוּמִית הָיְתָה יְתֵרָה עָלֶיהָ חֲצִי אַצְבָּע,
נִמְצְאָת יְתֵרָה עַל שֶׁל מִשָּׁה אַצְבָּע. וְלָמָּה אָמְרוּ אַחַת גְּדוּלָה וְאַחַת
קִטְנָה, אֵלָא שֶׁהָאֲמָנִין נוֹטְלִין בְּקִטְנָה וּמַחְזִירִין בְּגְדוּלָה, כְּדִי שֶׁלֹּא
יָבֹאוּ לְיָדֵי מַעֲלָה:

י. רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר, כָּל הָאֲמוֹת הָיוּ בִּינוּנִיּוֹת, חוּץ מִמְּזִבְח הַזֶּהָב
וְהַקֶּרֶן וְהַסּוּבָב וְהַיִּסּוּד. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר, אֵמֶת הַבְּנִין שֶׁשָּׁה טַפְחִים,
וְשֶׁל כָּלִים חֲמִשָּׁה:

יא. וַיֵּשׁ נְשָׂאֲמָרוּ בְּמִדָּה דְקָה, מִדּוֹת הַלַּח וְהַיָּבֵשׁ שֶׁעוֹרֵן בְּאֵיטְלָקִי,
זֶו מְדַבְּרִית. וַיֵּשׁ נְשָׂאֲמָרוּ, הַכֹּל לְפִי מָה שֶׁהוּא אָדָם, הַקּוֹמֵץ אֶת
הַמִּנְחָה, וְהַחּוֹפֵן אֶת הַקִּטְרֶת, וְהַשּׁוֹתֶה כִּמְלֵא לְגִמְיוּ בְּיוֹם הַכַּפּוּרִים,
וְכַמְזוֹן שְׁתֵּי סְעֻדוֹת לְעֵרֹב, מְזוֹנֹו לְחַל אֲבָל לֹא לְשַׁבָּת, דְּבָרֵי רַבִּי
מֵאִיר. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר, לְשַׁבָּת אֲבָל לֹא לְחַל. אֵלּוּ וְאֵלּוּ מִתְּכַנְּנִין

לְהִקְלֹל. רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר, מִשְׁתֵּי יָדוֹת לְכַפֵּר, מִשְׁלֵשׁ לָקֵב. רַבִּי יוֹחָנָן בֶּן בְּרוּקָא אוֹמֵר, מִכַּפֵּר בְּפִנְדִּיּוֹן, מֵאַרְבַּע סָאִין בְּסֻלַּע:

יב. וַיֵּשׁ שְׁאֲמָרוּ בְּמִדָּה גִּסָּה, מְלֵא תִרְוֹד רָקֵב, כְּמֵלֵא תִרְוֹד גָּדוֹל שֶׁל רוּפָאִים. וְגָרִיס נִגְעִים, כְּגָרִיס הַקֶּלְקִי. הָאוֹכֵל בַּיּוֹם הַכַּפּוּרִים כְּכֹתֶבֶת הַגִּסָּה, כְּמוֹהָ וּכְגִרְעִינֶתָהּ. וְנוֹדוֹת יָיִן וְשִׁמּוֹן, שְׁעוּרֵן כְּפִיקָה גְדוֹלָה שְׁלֵהֵן. וּמֵאוֹר שֶׁלֹּא נַעֲשֶׂה בְיַדִּי אָדָם, שְׁעוּרוֹ כְּמֵלֵא אֲגָרוֹף גָּדוֹל, זֶה הוּא אֲגָרוֹפוֹ שֶׁל בֶּן בְּטִית. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, יִשְׁנֹו כְּרֹאשׁ גָּדוֹל שֶׁל אָדָם. וְשִׁנַּעֲשֶׂה בְיַדִּי אָדָם, שְׁעוּרוֹ כְּמֵלֵא מִקְדָּח גָּדוֹל שֶׁל לִשְׁכָּה, שֶׁהוּא כְּפִנְדִּיּוֹן הָאֵיטְלָקִי, וּכְסֻלַּע הַנִּירוֹנִית, וְכְמֵלֵא נֶקֶב שֶׁבַעֵל:

יג. כָּל שְׂבִיִּים טָהוֹר, חוּץ מִכָּלֵב הַמֵּיִם, מִפְּנֵי שֶׁהוּא בּוֹרַח לִיבְשָׁה, דְּבָרֵי רַבִּי עֲקִיבָא. הָעוֹשֶׂה כֵּלִים מִן הַגָּדֹל בָּיִם וְחֹבֵר לָהֶם מִן הַגָּדֹל בְּאֶרֶץ, אֶפְלוֹ חוּט, אֶפְלוֹ מְשִׁיחָה, דְּבָר שֶׁהוּא מְקַבֵּל טַמְאָה, טָמֵא:

יד. וַיֵּשׁ בְּמָה שֶׁנִּבְרָא בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן טַמְאָה, בַּשְּׁנִי אֵין בּוֹ טַמְאָה, בַּשְּׁלִישִׁי יֵשׁ בּוֹ טַמְאָה, בְּרַבִּיעִי וּבְחֲמִישִׁי אֵין בָּהֶם טַמְאָה, חוּץ מִכַּנֵּף הָעוֹז וּבִיצַת נַעֲמִית הַמְצָפָה. אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן בֶּן נוּרִי, מֵהַ נִשְׁתַּנָּה כַּנֵּף הָעוֹז מִכָּל הַכַּנֵּפִים. וְכָל שֶׁנִּבְרָא בַּיּוֹם הַשְּׁשִׁי, טָמֵא:

יה. העושה כלי קבול, מכל מקום, טמא. העושה משכב ומושב, מכל מקום, טמא. העושה כיס מעור המצה, מן הנזר, טמא. הרמון, האלון, והאגוז, שחקקוים התינוקות למד בהם את העפר או שהתקינום לכף מאזנים, טמא, שיש להם מעשה ואין להם מחשבה:

יו. קנה מאזנים והמחוק שיש בהן בית קבול מתכות, והאסל שיש בו בית קבול מעות, וקנה של עני שיש בו בית קבול מים, ומקל שיש בו בית קבול מזוזה ומרגליות, הרי אלו טמאין. ועל כלן אמר רבי יוחנן בן זכאי, אוי לי אם אמר, אוי לי אם לא אמר:

יז. תחתית הצורפים, טמאה. ושל נפחין, טהורה. משחזת שיש בה בית קבול שמן, טמאה. ושאין בה, טהורה. פנקס שיש בה בית קבול שעוה, טמאה. ושאין בה, טהורה. מחצלת הקש ושפופרת הקש, רבי עקיבא מטמא, ורבי יוחנן בן נורי מטהר. רבי שמעון אומר, אף של פקועות פיוצא בהן. מחצלת קנים ושל חלה, טהורה. שפופרת הקנה שחתכה לקבלה, טהורה, עד שפיוצא את כל הפכי: